

glasilo

ingrad

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE GIP INGRAD CELJE

LETO XXIX – ŠT. 1–3 – MAREC 1989

Integrirani poslovni programi dajajo prve rezultate

Vaša številna vprašanja so pokazala, da je za integrirane poslovne programe (IPP) izredno veliko zanimanje. Še posebej vas zanima, kako poteka razvoj projekta in kdaj bo njegov vpliv čutili tudi v praksi.

Za odgovor smo prosili ing. Marjana Kotnika:

Zaostrene razmere gospodarjenja in težave pri realnem vrednotenju doseženih proizvodnih rezultatov so v letu 1988 pogojevale odločitve, da v delovni organizaciji pristopimo k uvajanju projekta integriranih poslovnih programov (IPP).

Projekt obravnava integrirano področje načrtovanja, vrednotenja, obračuna in nagrajevanja proizvodnje, z maksimalnim vključevanjem znanja in inovativnosti v sodoben, računalniško podprt poslovni proces.

Ko danes ugotavljamo rezultate storjenega pri uvajanju projekta lahko ugotovimo, da smo izvedli naslednje naloge:

- opravili posnetek stroškov s stanjem 31. 10. 1988, z opredelitvijo strukture in elementov cene, z identifikacijsko označbo in oprede-

litvijo normiranih stroškov v povezavi s kontnim planom;

- izdelali proizvodni plan proizvodnih enot za leto 1989 na osnovi fizičnih kapacitet, analize le-teh in pravili sistem spremljave;

- praktično končali analizo in primerjavo normativov projekta IPP z obstoječimi normativi GIP Ingrad ter sproti na tej osnovi opravili konkretne korekture odstopanj, oziroma prilagoditve;

- izvedli standardizacijo postopka za sestavo internega predračuna po prejemu razpisne dokumentacije ter sestavo eksterne ponudbe;

- izdelali predlog organizacije obdelave tehnološke dokumentacije, od priprave ponudbe do predaje le-te, stroškovnim mestom po pridobitvi del;

- izdelali osnutek meril o delitvi osebnih dohodkov po obsegu in uspešnosti realizacije proizvodnega plana;

- standardizirali postopek internega in eksterne obračuna proizvodnje, načina nagrajevanja in analiz. Delavski svet DSSS je sprejel sklep o formiranju tehnično obračunske službe;

- pripravili predlog prilagoditve materialnega poslovanja novemu sistemu in pričeli z uvajanjem na proizvodnih enotah;

- osvojili računalniško podprto izdelavo terminskih planov napredovanja del;

- zagotovili minimalno kadrovsko zasedenost in usposobljenost za delo po sistemu in računalniško opremo za izvajanje nalog.

Istovrstno z navedenim so potekale spremljajoče aktivnosti za prilagajanje poslovanja načrtovanemu sistemu.

Opravljeno delo daje solidno osnovo za konkretno delovanje sistema v praksi in za spremembo poslovne strategije.

Rezultati ne morejo biti vidni v trenutku, in toliko časa, dokler vsi ne dojamemo, da uspešno podjetništvo temelji na solidni informatiki, usklajeni napredno usmerjeni miselnosti, teamskemu delu, premagovanju občutka samozadostnosti, pa tudi na odrekanju neupravičenih bonitet.

Ko bomo to dojeli, bodo rezultati skupnega dela in prizadevanj boljši.

Marjan Kotnik

Nova avtobusna postaja je nadvse funkcionalna, njena arhitektura pa je vabljiva tudi za oči.

Avtobusno postajo s pripadajočimi poslovnimi prostori je gradil TOZD Gradbeništvo Rogaška Slatina. Foto: Vili Šuster

Pred nami je prehod v podjetje

Tudi našo delovno organizacijo želimo čimprej prilagoditi tržnim pogojem gospodarjenja, oziroma naše poslovanje čimbolj približati podjetništvu, kar pomeni, doseči takšno fleksibilnost notranje organiziranosti, ki bo omogočila čimhitrejšo prilagajanje trgu. Vse zgoraj navedeno je vodstvo delovne organizacije, DPO in delavski svet DO vodilo k temu, da smo s sklepom delavskega sveta DO pričeli s postopkom preoblikovanja delovne organizacije. Ker je temeljni samoupravni splošni akt na podlagi katerega se opravi tako imenovana preobrazba statut, je delavski svet imenoval posebno komisijo za pripravo delovnega osnutka statuta, ki že pospešeno dela. Komisija ima težko nalogo, saj se pri svo-

jem delu izogiba formalno pravni uskladitvi statuta z Zakonom o podjetjih, kajti komisija si je zadala za nalogo, predlagati vsebinske spremembe. Samoupravna organiziranost v podjetju mora slediti večji stimulaciji in motivaciji delavcev in kvalitnemu ter racionalnemu razvijanju samoupravljanja. Zakon o podjetjih sicer ukinja temeljne organizacije kot pravne osebe, vendar ob tem želimo, da bi bile bodoče poslovne enote kot naslednice temeljnih organizacij, osnovne nosilke proizvodnega procesa, v katerih bi bili delavci nagrajeni po svojih rezultatih dela. Delavci morajo namreč še naprej odločiti o rezultatih svojega dela z vsemi pozitivnimi, pa tudi negativnimi učinki. Prav

(Nadaljevanje na 2. strani)

Poslovni prostori v kompleksu avtobusne postaje bistveno prispevajo k prijetnemu izgledu Rogaške Slatine. Foto: Vili Šuster

ČESTITAMO ZA
PRAZNIK DELA!

(Nadaljevanje s 1. strani)

zaradi tega delavcem v teh poslovnih enotah ne bodo odvzete samoupravne pravice. Delavci bodo še naprej odločali o svojih samoupravnih pravicah, o rezultatih svojega dela, o delitvi stanovanj iz stanovanjskih posojil, o prenehanju in sklepanju delovnega razmerja itd. Poslovne enote morajo namreč postati tako imenovani »profitni centri«, katerih glavna naloga bo proizvodnja, prodaja svojih proizvo-

dov in storitev ter nenazadnje ustvarjanje dobička, ki morebitne podlage za razvoj podjetja in razvoj svojega osebnega in družbenega standarda.

Zgoraj navedeno je ob upoštevanju zakonskih določil in svojih avtonomnih pravic rdeča nit, ki usmerja vsebino statuta, ki ga bomo sprejeli po predvidenem rokovalniku. O vsebini statuta boste obveščeni v naslednji številki Glasila ali Obveščevalca. Štefan Gruškovnjak

Proizvodni in finančni plan za leto 1989

Ing. Hubert Golner – direktor Plana procesa predstavlja proizvodni plan za leto 1989:

Proizvodni plan je za našo organizacijo nova oblika načrtovanja proizvodnje. Leto 1989 naj bi bilo leto uvajanja proizvodnega plana. S proizvodnim planom načrtujemo vrsto, obseg in način proizvodnje in je sestavni del gospodarskega načrta. Po svoji vsebini sodi proizvodni plan v okvir projekta IPP (integriran poslovni proces), katerega realizaciji smo pristopili v letu 1989. Cilj vsega sistema je vnesti integrirano načrtovanje, vrednotenje in analizo lastne proizvodnje s pomočjo računalniške podpore.

Za osnove plana in izračun kapacitet so izdelane statistične obdelave izdelave betona in ostalih proizvodov ter podlage: urnik delovnega časa, dinamika proizvodnje, plan delovnega časa. Iz tako dobljenih osnov so izračunane »ročne kapacitete« TOZD GO, ki so izražene s številom učinkovitih (proizvodnih) ur in s številom proizvodnih točk. Podane so tudi kapacitete osnovnih dejavnosti kot so za pripravljalna dela, zemeljska dela, za prevoz betonov, prenos bremen, prevozi in pripravo betonov.

Izdelava proizvodnega plana bazira na predpostavki vgraditve osnovnega proizvoda **betona**. Osnovne proizvode smo v tem planu planirali na podlagi odvisnosti med osnovnimi proizvodi. Pri tem smo uporabili izkustvene podatke. Tako smo na osnovi planirane proizvodnje betona za vsako TOZD GO določili količino ostalih proizvodov. Za tako izdelano strukturno analizo so izdelani **predračuni planov proizvodnje** (računalniški tehnološki postopek) za vsako TOZD GO, kjer je

vsaka postavka ovrednotena količinsko, vrednostno in s proizvodnimi točkami. Iz izpisov predračunov plana proizvodnje dobimo količino planskih proizvodnih točk, oziroma tudi normativnih ur, ki jih potrebujemo za realizacijo plana. Tako določene proizvodne točke za posamezne TOZD so razdeljene na osnovi **dinamike proizvodnje** na posamezne mesece za vsak TOZD, kar predstavlja planirano **angažiranost TOZD GO** po mesecih.

V letu 1989 bomo postopoma prešli po posameznih TOZD na operativno planiranje za vse objekte in za vsak objekt posebej. To bo konkretizacija predloženega proizvodnega plana.

V gradbeni operativi se bodo izdelovali mesečni operativni plani po vseh stroškovnih mestih. S temi plani bomo mesečno definirali vnaprej vse potrebe po delovnih sredstvih, materialih za izdelavo ter po delovni sili za vsako stroškovno mesto in za TOZD kot celoto.

Tekoči zbiri potreb iz operativnih planov prikazujejo angažiranost kapacitet in dajejo možnost optimiranja potreb.

Istočasno se pri vseh mesečnih obračunih izvršenih del evidentira količina vgrajenih osnovnih proizvodov. S tem se ugotavlja in kontrolira realizacija planskih predvidevanj. S tem načinom je podana neposredna povezava **proizvodnega plana** z operativnimi plani in obračunom proizvodnje.

Operativno planiranje je stalen proces, ki se nadaljuje z izdelavo **mesečnih in tedenskih planov**, s katerimi razporejamo kapacitete delovne sile, delovnih sredstev in proizvodov na posamezna stroškovna mesta.

IPP in z njim interno ceno bomo v naše poslovanje

S področja gospodarjenja Komentar ob zaključnem računu

Za leto 1988 so značilne težke gospodarske razmere, v katerih so se nekatere organizacije bolje, druge slabše izkazale.

Količinski obseg industrijske proizvodnje SR Slovenije, dosežen v letu 1988, je za 2,6 % nižji od obsega leta poprej.

Proizvodni rezultati Slovenije so slabši od jugoslovanskih. Na območju celotne države je bil lani dosežen »le« za 0,7 % nižji obseg proizvodnje od obsega leta poprej.

Zunanjetrgovinski rezultati so edina svetla točka lanskega gospodarjenja. Še boljši od rezultatov celotne države so rezultati Slovenije. Izvoz na konvertibilne trge je za 19,5 % višji od izvoza leta poprej, na račun manjšega uvoza s teh trgov je doseženo 108,3 % kritje uvoza z izvozom. Delež Slovenije v izvozu na konvertibilne trge znaša 28,5 %.

Rast cen je v letu 1988 dosegla rekordne vrednosti, saj so decembra 1988 v primerjavi s cenami decembra 1987, v Sloveniji cene proizvajalcev za 290,4 % višje, cene na drobno za 249,2 % in cene življenjskih potrebščin za 239 %. Na območju celotne države je bila rast cen proizvajalcev nižja (274,1 %); rast cen na drobno (251 %) in cen življenjskih potrebščin (240,6 %) pa višja kot v Sloveniji.

Podatki o graditvi investicijskih objektov povedo, da so v letu 1988 investitorji začeli graditi 1.642 investicijskih objektov v predračunski vrednosti 1.631.892 milijonov din, v primerjavi z graditvijo leta poprej je število objektov manjše za 20 %, predračunska vrednost pa višja za 214,4 %. Od celotne predračunske vrednosti je 96,2 % gospodar-

skih investicijskih objektov, 3,9 % pa negospodarskih investicijskih objektov.

V decembru je bilo doseženo izjemno povečanje izplačil čistih osebnih dohodkov. 37,9 % povečanje v primerjavi z izplačili meseca poprej, pomeni najvišjo rast v letu 1988. V letu 1988 je bilo delavcem izplačanih skupno 7.022.771 milijonov din čistih osebnih dohodkov, kar je za 160,6 % več kot so znašala tovrstna izplačila leta poprej. Osebnih dohodki, izplačani lani, so bili za 13 % realno manj vredni od osebnih dohodkov leto poprej. Tendence na področju denarnih kreditnih gibanj se tudi v decembru niso spremenile. V sektorju gospodarstva se je primanjkljaj sredstev do kreditov še povečal, v decembru znaša že 11.366.346 milijonov din, od primanjkljaja leta poprej je večji za 268,9 %.

Kako je v takšnih razmerah poslovala naša DO?

Vse TOZD so poslovale pozitivno, tako, da je večina uspela formirati tudi sklade. Izjema je TOZD GO Žalec, kot edina TOZD v okviru gradbene operative ter TOZD IGM Medlog med preostalimi TOZD.

Na nivoju DO smo dosegli celotni prihodek 210.568.109.000. V primerjavi z letom 1987 – 183 %, oz. v primerjavi s planom 34 % več. Glede na to, da je bila inflacija v lanskem letu 400 %, pa takšna primerjava ni realna in je v nadaljevanju ne bomo več uporabljali.

Porabljena sredstva so v celotnem prihodu udeležena z 78 % in znašajo 164.262.589.000. V letu 1987 je bil delež porabljenih sredstev v celotnem prihodu 79 %, iz česar lahko sklepamo, da se giba obseg

porabljenih sredstev v pozitivni smeri.

Dohodek smo ustvarili v višini 46.305.520.000 din in predstavlja tako 22 % celotnega prihodka.

Po pokritju obveznosti iz dohodka ostane čisti dohodek 32.677.545.000 din oz. 16 % celotnega prihodka, kar pomeni strukturno 2 % več v letu 1987.

Po pokritju sredstev za bruto osebne dohodke smo uspeli formirati še naslednje sklade:

- sklad splošne porabe za stanovanjske potrebe,
- sklad splošne porabe SSP za investicijske potrebe,
- rezervni sklad,
- poslovni sklad.

Tako smo ustvarili akumulacijo v višini 2.932.730.000 din, oz. 550 % več kot leta 1987, kar prekoračuje inflacijo v letu 1988.

Nekateri kazalci poslovanja kažejo, da poslovanje še vedno ne teče tako kot bi moralo.

Celotni prihodek v primerjavi z materialnimi stroški je v primerjavi z letom 1987 slabši za 6 %.

Kazalnik nam torej pove, da je potrebno racionalneje poslovati z materialnimi stroški.

Še slabši je dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi, saj je v primerjavi z letom 1987 slabši za 39 %.

Koeficient obračanja obratnih sredstev je v primerjavi z letom 1987 slabši za 11 %.

Vsi ti kazalniki nam povedo, da je potrebno v bodoče še naprej po poti zmanjševanja obsega porabljenih sredstev, torej po poti povečevanja ekonomičnosti poslovanja, kajti le tako bomo dosegli, da bo naša DO v bodoče uspešna.

Suzana Suholežnik

vedli postopoma. V glavnem načrtujemo, da bo leto 1989 testno leto za celoten projekt, v letu 1990 pa bi morali preiti na dosledno izvedbo projekta. Naloga je izredno zahtevna in je brez sodelovanja in podpore vodilnih struktur v temeljnih organizacijah ne bo moč realizirati.

Dipl. oec. Suzana Suholežnik – vodja plansko-analitiške službe predstavlja finančni plan za leto 1989:

Visoka stopnja inflacije,

množica raznih osnov za zadovoljevanje družbenih potreb, posebna intervencijska merila za razporeditev dohodka nas vedno bolj omejujejo in onemogočajo, da bi lahko brez ustreznega informacijskega sistema ugotovili, kakšne posledice imajo naše poslovne odločitve na stroške in finančni uspeh.

Kasnitive izplačil zaradi neurejenih pogodbenih naročil, zadrževanje realizacije izvršenih del in izplačila tujim kooperantom pred obra-

čunom z investitorjem angažira znatna obratna sredstva, kar pomeni pri današnji obrestni stopnji zelo velika sredstva, ki bi lahko povečevala naš ustvarjen dohodek.

Takšne razmere nas silijo k drugačnim metodam planiranja, ki ne temeljijo samo na statističnih osnovah in ocenjevanju indeksov bodoče inflacije.

Tudi finančni del plana za leto 1989 smo izdelali na osnovi IPP programa. Pro-

(Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

jekt obravnava integrirano področje planiranja, vrednotenja in obračuna proizvodnje v širšem smislu, s spremljajočimi aktivnostmi na področju organiziranosti, kontrole in nagrajevanja. Program omogoča:

- uskladitev naših kapacitet s tržiščem,
- racionalizacijo poslovanja in
- uvedbo učinkovitega informacijskega sistema.

Bistvo letnega plana je interna cena, ki vsebuje naslednje elemente:

Delo, in sicer učinkovito delo (redno delo in nadure), učinek in privatne skupine.

Direktne materialne stroške izračunane glede na to, koliko m³ betona morajo posamezni TOZD vgraditi glede na razpoložljive kapacitete delovne sile.

Posredne stroške, v katere je vključena režija TOZD, režija DSSS in prispevki.

Tuje storitve, ki predstavljajo pri TOZD gradbene operative 42 odstotkov celotnega prihodka.

Interno ceno smo planirali mesečno na podlagi planiranih rasti cen življenjskih potrebščin. Kumulativna mesečnih planov nam da letni plan interne cene, na osnovi katere smo izdelali planirano bilanco uspeha za leto 1989.

Pričakujemo, da bo program IPP prinesel dolgo pričakovane pozitivne spremembe na področju poslovanja.

Iz naših temeljnih organizacij

Izgradnja skladiščno prodajnega centra Lesnina

Skladiščno prodajni center Lesnina, prikazan še v gradnji. Foto: Majda Toplak

Kako navdušiti mlade za delo v gradbeništvu?

Gradbeništvo kot panoga že nekaj časa ni ravno na najboljšem glasu, na kar je reagirala tudi mladina, ki se silno nerada odloča za gradbene poklice.

Za »gradbince« se že vrsto let ne vpisujejo, zelo pa je upadel tudi vpis za gradbenega tehnika, kar pomeni, da ni tudi vpisa na gradbeni fakulteti.

Kako »dvigniti« vpis? Ena od akcij je bila organizirana

na srednji tehniški šoli M. Tita v Celju, ko smo učencem 8. razredov osnovnih šol celjske regije, pa tudi diplomantom gradbene šole predstavili naše potrebe predstavniki gradbenih podjetij, predstavnik Republiškega sindikata gradbenih delavcev, Splošnega združenja za gradbeništvo in Zavoda za planiranje in izgradnjo občine Celje.

Mladim in njihovim star-

šem so bile predočene potrebe po gradbenih poklicih tako na IV. kot VI. in VII. stopnji, predstavljene potrebe po dvigu izobrazbene strukture, štipendije in druge ugodnosti in prednosti teh poklicev, možnosti širokega zaposlovanja, napredovanja ter osebnega razvoja.

Prikazan je bil tudi film o delu na gradbišču.

Edita Čebela

V mesecu avgustu 1987 je bila v sklopu Giposs podpisana pogodba z investitorjem LESNINA Ljubljana za projektiranje in izvedbo Skladiščno prodajnega centra na Viču v Ljubljani.

Po podpisu pogodbe smo delavci TOZD GO Šentjur takoj pričeli s pripravilnimi deli na kompleksu 24.500 m², na katerem nam je do sedaj uspelo zgraditi že več objektov in sicer:

- skladišče pohištva z nizko in visokoregalnim delom skupne tlorisne kvadrature 4.020 m²;
- skladišče repromaterialov 3.850 m²;
- skladišče lesnih tvoriv 1.350 m²;
- zaklonske za 50 oseb;
- vratarica z nadstreškom;
- zunanja ureditev SPC.

Pred pričetkom izgradnje objektov je bilo potrebno, zaradi slabe nosilnosti tal, izvesti sanacijo zemljišča. Za objekt pohištvo se je izvedlo pilotiranje, za vse ostale objekte vključno z zunanjo ureditvijo, pa se je izvedla sanacija s pomočjo predobremenilnih nasipov. Ta dela smo izvajali skupaj s TOZD Prevozi. Po navodilih ZRMK Ljubljana smo z izgradnjo objektov lahko pričeli 1. 3. 1988. Zaradi velikega obsega del in kratkega roka je objekt Skladišče repromateriala izvajala TOZD GO Ljubljana. Vsi objekti skladišč so bili zasnovani na točkovnih temeljih in montažno armirano-betonjskih konstrukcijah. V objektu in zunanjo ureditev je bilo vgrajenega približno 38.000 m³ nasipnega materiala, 5.700 m³ betona brez ABK in 530.000 kg armature. Z vsemi proizvajalci je bilo na objektu dnevno zaposlenih do 250 delavcev.

Sama izgradnja objektov, skupno z zunanjo ureditvijo, je potekala na zadovoljstvo investitorja in nas vseh, manj kot osem mesecev, tako, da smo objekte že oktobra predali Lesnini v uporabo.

Franc Strniša

Na gradbenem sejmu v Gornji Radgoni smo se predstavili tudi z univerzalnim cepivnikom za drva, ki je proizvod delavcev TOZD Mehanizacija. Z njim je možno cepiti tudi drva do dolžine 110 cm. Foto: Vili Šuster

Pridobljena dela v letu 1989

Kljub tako imenovani mrtvi sezoni za gradbenike, nam je v letošnjem letu uspelo pridobiti naslednja dela: prizidek k infekcijskemu oddelku Zdravstvenega centra Celje, nadaljevanje del pri izgradnji distribucijskega centra Dubrava Zagreb, vzdrževalna dela Opekarna Ljubečna, nadaljevanje del na objektu VCMR Rimske Toplice, vratarica in trgovina KK Šentjur, zaklonske za sto oseb Konus Slovenske Konjice, skladiščna hala Juteks Žalec, kotlovnica Zarja Petrovče, skladišče hmelja II. etaža - Hmezad Žalec, adaptacija Novigrad - NAMA Ljubljana, stanovanj-

ski objekt Rakovnik ter več manjših adaptacij.

Po sprejetju zaključnih računov pri posameznih delovnih organizacijah smatramo, da se bo investicijska dejavnost bistveno izboljšala. Tako smatram, da bom v naslednji številki lahko objavil širši seznam pridobljenih del.

Karl Vidali

Seminar je tudi letos dosegel svoj namen

10. in 11. marca je v hotelu Dravinja v Slovenskih Kojah potekal že tradicionalni šestnajsti seminar namenjen najodgovornejšim vodilnim in vodstvenim delavcem, predstavnikom DPO in samoupravnih organov DO GIP »INGRAD« Celje.

Seminar, ki se v letošnjem letu vključuje v aktivnosti ob praznovanju tridesetletnice DO, je potekal pod geslom: »Znanje je produktivna naložba«.

Preko sto udeležencev je z zanimanjem spremljalo vsebino seminarja, v kateri smo tokrat dali poudarek področju gospodarstva. Seznanili smo se z vsebino gospodarske reforme, zakonom o podjetjih ter vizijo slovenskih podjetij po letu 1992. V tem novem kontekstu smo želeli najti tudi novo mesto in vlogo sindikata in Zveze komunistov.

Udeleženci smo z zanimanjem spremljali tudi pregled dogodkov v Jugoslaviji ter razvoj procesov političnega pluralizma in demokracije v Sloveniji.

Uspeh seminarja, katerega organizator je bila Konferenca osnovnih organizacij ZK GIP INGRAD, so nam s svojim sodelovanjem omogočili naslednji predavatelji: Živko Pregelj, Gregor Miklič, Emil-Milan Pintar, Cvetko Knez in Milan Balazic.

Objavljamo krajšo reportažo s seminarja:

Udeleženci seminarja so bili z njegovo vsebino in potekom izredno zadovoljni.

Gregor Miklič – samostojni svetovalec v PRS ZSS:

Januarja letos je začel veljati **zakon o podjetjih**. S tem dnem so torej prenehale veljati tiste določbe **zakona o združenem delu**, ki so v nasprotju z novim zakonom.

Zakon o podjetjih uvaja vrsto novosti. Opušča dosedanja delitev organizacij združenega dela – temeljna organizacija združenega dela, delovna organizacija, sestavljena organizacija združenega dela itd., ter namesto starih uvaja nove pravnoorganizacijske oblike. Tako imamo sedaj **družbena, zadružna, mešana in zasebna podjetja**, ki se lahko pojavljajo v najrazličnejših oblikah:

- **Podjetje z družbenimi sredstvi** kot skupno, javno, združeno in sestavljeno podjetje, družbeno podjetje na delnišice, pa tudi v raznih drugih oblikah združevanja podjetij.

- **Mešano podjetje** (podjetje z družbenimi in zasebnimi sredstvi), kot delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo, komanditna družba in družba z neomejeno solidarno odgovornostjo članov. Prav te oblike so v svetu znane in uveljavljene, nam pa naj bi omogočile predvsem hitrejšo vključevanje v svetovne tokove.

- **Pogodbeno podjetje** (prejšnja pogodbeno organizacija).

- **Zasebna podjetja** so lahko podjetja, ki se ustanovijo s sredstvi fizičnih ali civilnih pravnih oseb ali pa vse vrste družb, če se ustanovijo samo z zasebnimi sredstvi.

Vidimo, da je razlika med posameznimi oblikami v lastnini sredstev, s katerimi podjetja poslujejo.

Reorganizacija starih tvorb v nove naj ne bo prisila in naj se izvaja glede na potrebe in interese gospodarskih subjektov, kot nosilcev uveljavljanja tržnega gospodarstva.

Zakon predvideva sorazmerno dolg uvajalni čas, saj naj bi bil šele 31. december 1991 končni rok novega organiziranja. Do takrat pa veljata obe zakonodaji.

Živko Pregl – takrat še izvršni sekretar CK ZKS:

Gospodarsko reformo predstavljajo spremembe gospodarskega sistema, razvojne politike in tekoče gospodarske politike. Skupni cilj je uvedba integralnega trga in produkcijskih dejavnikov: denarja, delovne sile in socialističnega podjetništva.

Dr. Emil-Milan Pintar – Republiški komite za raziskovanje:

Na pragu XXI. stoletja se Jugoslavija srečuje z naslednjimi razvojnimi problemi:

- kako pospešiti tehnološki razvoj, ki ji edini lahko omogoči ponovno vključitev v mednarodno delitev dela;
- kako zmanjšati stopnjo socialne varnosti, kar naj bi vzpodbudilo ustvarjalnost in ustvarilo motiv za večje razvojne napore, ne da bi to sprožilo prehitro koncentracijo bogastva, socialno diferenciacijo in pavperizacijo tistih regij, ki se v zadnjih dvajsetih letih, kljub izdatni pomoči celotne družbe, zaradi napačne razvojne politike niso uspele tvorno vključiti v razvoj;
- kako spremeniti sistem upravljanja, da bi obvladali v dominacijo lobbyjevskih interesov usmerjeno samoorganizacijo interesnih skupnosti, ki so po umiku države, postali para-državni organizmi;
- kako zmanjšati obseg administriranja, kar je prvi pogoj za bistveno pocenitev družbene produkcije in reprodukcije; administriranje je postalo proizvodni in upravni balast jugoslovanske družbe;
- kako spremeniti sistem upravljanja na nivoju federacije, da bi preprečili dominacijo parcialnih interesov nerazvitih in razvitih, obenem pa odpravili sedanjo razvojno blokado, ki je posledica neprimerne sistema odločanja (odločanja vseh).

Naša podjetja bi danes morala biti sposobna obvladovati vsaj naslednje reprodukcijske podsisteme:

- razvoj izdelka
- razvoj produkcije
- marketing
- upravljanje.

Podjetje, ki ne obvlada vseh teh podsistemov, ne more biti uspešno na daljši rok.

Milan Balazic – strokovno politični sodelavec pri CK ZKS:

V programih zvez je dosti ciljev, za katerimi stremi tudi ZKS, kar jim omogoča relativno dobro sodelovanje. Različne poti v socializmu so možne tudi znotraj ene države.

Cveto Knez – član CK ZKS:

Kriza še ni dosegla svojega viška!

Seminar smo zaključili s predstavitvijo lastne problematike, ki je zajemala gospodarjenje v letu 1988 in predvidene aktivnosti v letu 1989.

Zadovoljstvo udeležencev ob odhodu ter pridobljena nova znanja in številne nove informacije, razrešitev mnogih vprašanj ter možnosti izmenjave mnenj so glavni argumenti, na osnovi katerih bo naša oblika izobraževanja živela še naprej.

Janja Romih

Srebrna plaketa

DO GIP »INGRAD« je dobitnik srebrne plakete gradbenega sejma Gornja Radgona. Plaketo smo prejeli za Program lesnih »I« nosilcev, ki vam ga predstavljamo v nadaljevanju. Program je sad dela naše razvojne službe, njegov avtor pa je dipl. ing. arhitekture Elza Črepinšek.

Naša razvojna usmeritev teži z varčevanjem z materialom in energijo in s tem za ohranitev naravnega okolja. Te težnje so pogojevale tudi uvedbo nove proizvodnje lesnih »I« nosilcev in prefabrikate z njih. Lesni »I« nosilci nadomeščajo masivne lesove v konstrukcijskih sklopih.

Opis

Izdelani so iz smrekovih letev 5/5 cm, ki tvorijo zgornjo in spodnjo pasnico ter stojino iz trde vodoodbojne ali ognjeodporne vlaknenke. Stiki so lepljeni z najbolj kakovostnimi Resorcinskimi lepili.

Nosilci se izdelujejo v višinah od 20 do 40 cm in dolžina do 8.00 m. S temi profili se lahko nadomestijo masivni lesovi do prereza 16/20 cm.

Povezave med nosilci, za oblikovanje strešnih poveznikov in drugih prefabrikatov, se izvedejo z lepljenjem ter zaplatami iz trdih vlaknenk.

Kvaliteta vseh uporabljenih materialov odgovarjajo DIN normam in JUS-u.

Nosilci so atestirani na FAGG v Ljubljani.

Gradbeno fizikalne lastnosti konstrukcij iz lesnih »I« nosilcev v primerjavi s konstrukcijami iz masivnih lesov.

- Redukcija toplotnih mostov, kar zmanjša toplotne izgube do 35 %.
- Boljša zvočna izolacija zaradi stojine.
- Manjša teža oziroma poraba materiala pri enaki nosilnosti – razmerje ca. 1 : 3!
- Višina nosilcev omogoča intenzivno prezračevanje konstrukcij brez dodatnega letvanja.
- Višina nosilcev omogoča instalacijske razvode v konstrukciji.
- Večja je požarna varnost
- Manjša je nevarnost deformacij.

Uporabnost

- Lesni »I« nosilci so osnovni konstrukcijski element lahkega montažnega sistema za gradnjo stanovanjskih in drugih objektov do razpona 12.00 m.
- Lesni »I« nosilci so dopolnilo armiranobetonskim montažnim konstrukcijam zlasti za strešne konstrukcije pri premeščanju razponov do 12.00 m in za lege do 8 m.
- Iz lesnih »I« nosilcev bodo v prodaji »Ostrešja v paketu« za individualne graditelje po sistemu »naredi sam!«
- Iz lesnih »I« nosilcev bodo za široko potrošnjo v prodaji »montažni steklenjaki v paketu« po sistemu »naredi sam!« za pasivno koriščenje sončne energije.
- Iz lesnih »I« nosilcev bomo izdelovali ostrešja za vse vrste objektov, ki jih gradimo sami, kot tudi za tuje naročnike.
- Z lesnimi »I« nosilci bomo gradili bolje in ceneje!

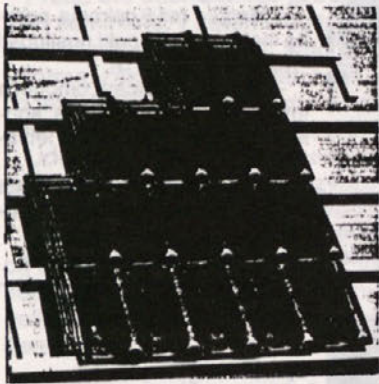
(grafični prikaz na str. 6)

Več o naši predstavitvi na gradbenem sejmu v Gornji Radgoni bomo objavili v naslednji številki glasila!

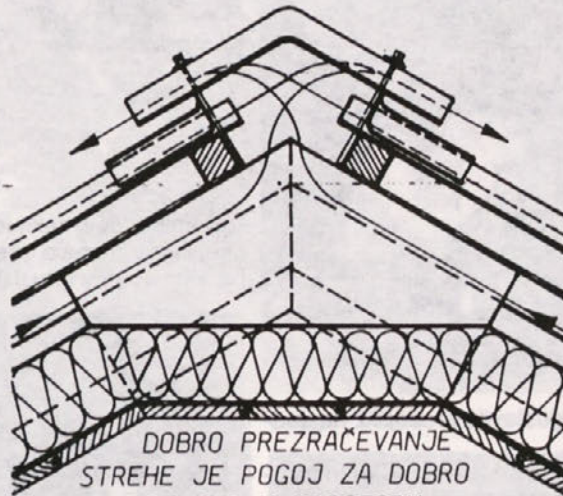
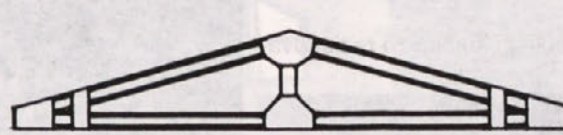

Geminar je tudi letos dosegel svoj namen

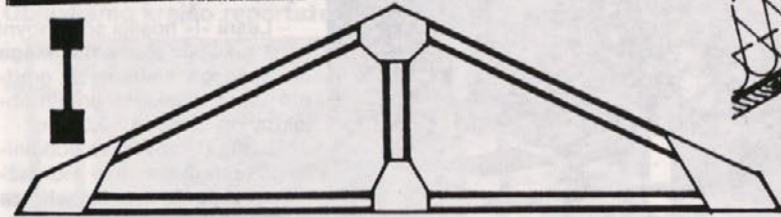
"OSTREŠJE V PAKETU"
ZA VSE NAKLONE IN
VSE KRITINE

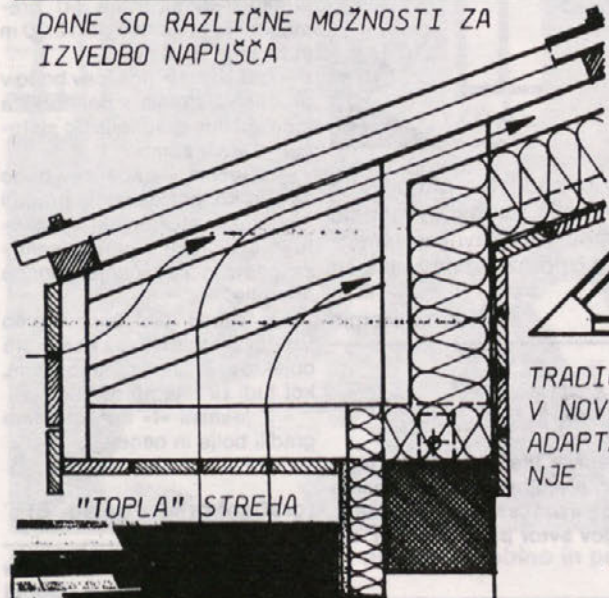
STREŠNI NOSILCI SE
NIZAJO V RAZMAKU
100 ALI 120 CM;
RAZPONI PA SO DO
12.00 M BREZ VMESNIH
PODPOR

DOBRO PREZRAČEVANJE
STREHE JE POGOJ ZA DOBRO
MIKROKLIMO V PROSTORU

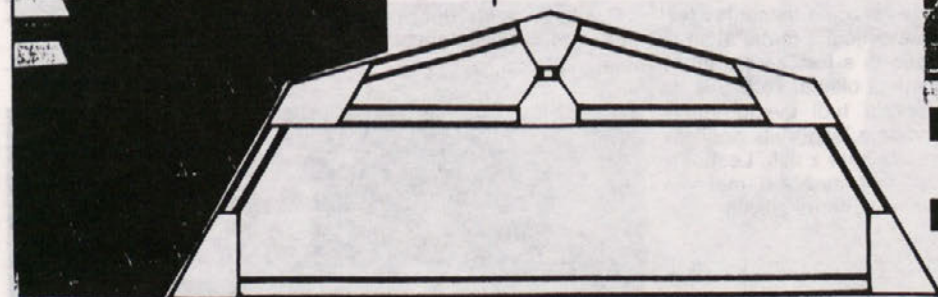
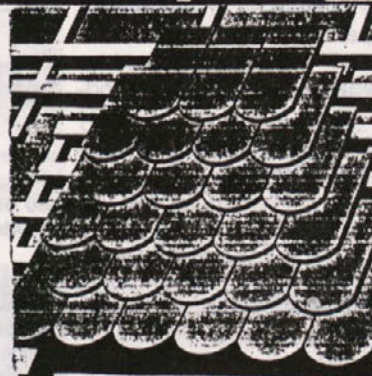
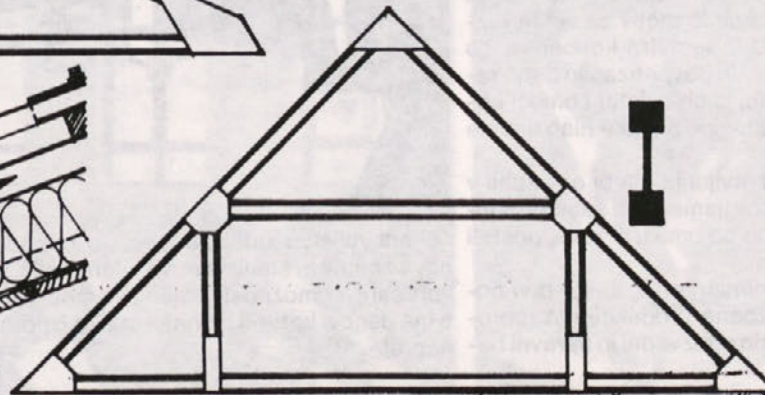

DANE SO RAZLIČNE MOŽNOSTI ZA
IZVEDBO NAPUŠČA

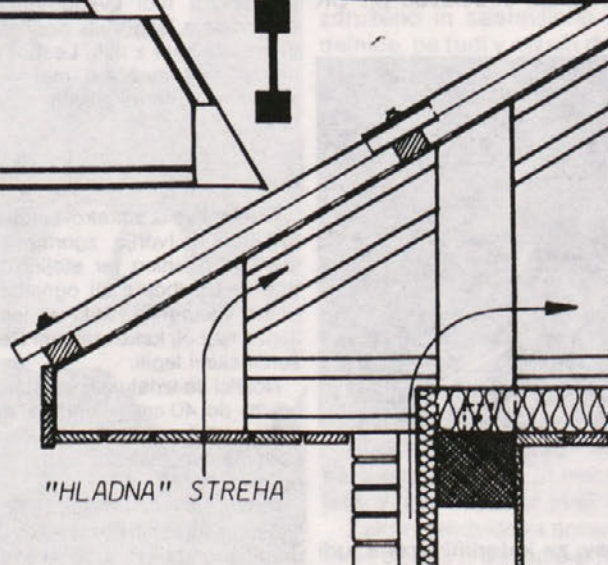
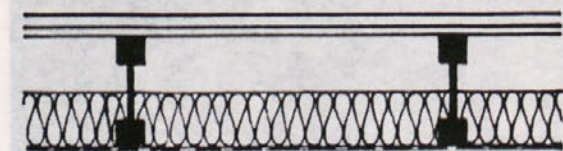
"TOPLA" STREHA

TRADICIONALNE STREHE
V NOVI IZVEDBI - ZA
ADAPTACIJE IN NOVOGRAD-
NJE

MANSARDNE STREHE NUDIJO
NAJVEČJI IZKORISTEK PROSTORA

MEDETAŽNE KONSTRUKCIJE

"HLADNA" STREHA

20	12
22	14
25	16
28	16
30	18
35	18
40	20

Iz sindikalne problematike:

Da delavci ne postanemo spet hlapci

Družbenoekonomski, socialni in politični položaj delavcev v kriznih razmerah ter nujnost uveljavitve delavca kot upravljalca z družbenim kapitalom in nosilca politične oblasti v novem tipu socializma, terjajo celovito prenovu sindikata v neodvisno delavsko organizacijo.

Tok preobrazbe pospešuje tudi nova zakonodaja (še posebej Zakon o podjetjih), ki delavsko organizacijo postavlja v nov, dosti pomembnejši koncept in od nje zahteva sicer zoženo, vendar bolj poglobljeno in prodorno fronto njenega delovanja, vplivnejše sogovornike, uspešnejše metode dela in v povezavi s tem tudi večjo mero profesionalizma in znanja.

Zaradi nujnosti zoževanja preširoke fronte svojega delovanja je Zveza sindikatov Slovenije za svoj strateški cilj opredelila naslednje zahteve:

- da delavec postane upravljalca družbenega kapitala in nosilec politične oblasti, ne pa državne, tehnobirokratske, etatične in politične strukture,

- da postane razvojna prenova gospodarstva temelj bogatejše prihodnosti delavcev, večje ekonomske učinkovitosti, produktivnejšega zaposlovanja, odpiranja novih delovnih mest in bolj humanega dela;

- da postaneta sistem in politika delitve osebnih dohodkov sestavni del prizadevanj za ustvarjanje večjega dohodka in nagrajevanja po delu, materialna spodbuda boljšega gospodarjenja in edini kriterij razlikovanja;

- da postaneta socialna politika in socialni razvoj prvini materialne varnosti delavcev, socialni programi pa pogoj za prehod na tržno gospodarjenje;

- da postane zveza sindikatov – sindikat članov in s tem samostojna in neodvisna od države ter od političnih in poslovnih struktur.

Uresničevanje teh ciljev pa zahteva spremembe v metodah in načinih delovanja sindikata na vseh ravneh ter njegovo preraščanje iz samo politične organizacije v neodvisno in samostojno delavsko organizacijo, ki ima svoj politični in interesni program in v katero se delavci združujejo na prostovoljni interesni osnovi in zaradi izražanja in zaščite posamičnih in skupnih interesov članstva, ki odraža pluralizem sindikalnih interesov.

Sindikati v podjetju – v luči nove zakonodaje

Zakon o podjetjih ne določa vloge in nalog sindikata v podjetju (niti družbenem, mešanem ne zasebnem).

- v družbenem podjetju Sindikat v skladu z ratificiranim mednarodnim paktom o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, ki ga je Jugoslavija ratificirala 1971.

leta, deluje prosto, brez omejitev, v skladu s svojim statutom oziroma pravili: po določbah tega pakta je mogoče delovanje sindikata omejiti le zaradi nacionalne varnosti, javnega reda in miru ter uresničevanja pravic in svoboščin drugih.

Sindikati si mora svojo vlogo, svoje naloge, obliko in način svojega delovanja v podjetju določiti sam v svojem statutu. Pri tem bo seveda opredeljena vloga, naloge in način delovanja sindikata posebej za družbena podjetja, posebej za mešana in posebej za zasebna podjetja. Posebnosti delovanja sindikata v podjetju v odvisnosti od njegove last-

ninske sestave izvirajo iz različnega upravljalkega položaja delavcev: ● v družbenem podjetju so samoupravljalci in sprejemajo odločitve na podlagi sredstev in dela; ● v mešanem podjetju sodelujejo pri upravljanju podjetja na podlagi kapitala sorazmerno z višino družbenih sredstev in na podlagi vloženega svojega dela; ● v zasebnem podjetju sodelujejo pri upravljanju podjetja na podlagi vloženega svojega dela.

Pristojni organi v podjetju pa morajo omogočiti sindikatu delovanje v skladu z njegovimi pravili, saj je interes upravljalcev podjetja, da delavci prek sindikata sodelujejo pri urejanju svojega družbenoekonomskega, ekonomskega in socialnega položaja.

SINDIKAT V DRUŽBENEM PODJETJU

PREGLED DOLOČIL ZAKONA O PODJETJIH

Zakon o podjetjih ima le dve določili, ki se nanašata na sindikat v družbenem podjetju. To sta:

- določba 49. člena zakona, ki določa, da delavski svet obravnava predloge sindikata v zvezi z uresničevanjem samoupravnih pravic delavcev in njihovega materialnega položaja,

- določba 65. člena zakona, ki določa, da se v statutu podjetja določi način sodelovanja s sindikatom.

Zakon o podjetjih v skladu z našimi dopolnili njegovega predloga ne določa nalog sindikatu, kar je eden izmed pogojev za samostojnost in neodvisnost sindikata.

Opredelitev sindikata v statutu družbenega podjetja

V temeljnih (splošnih) določbah statuta podjetja je treba glede položaja sindikata določiti naslednje:

- delavci se svobodno združujejo v sindikat, ki deluje samostojno in svobodno v skladu s statutom pri uresničevanju s svojimi pravili določenih nalog;

- organi podjetja zagotavljajo sindikatu vse podatke, pomembne za uresničevanje njegovih nalog na področju zaščite družbenoekonomskega, ekonomskega in socialnega položaja članov sindikata (delavcev) ter se obvezujejo obravnavati vse predloge in pobude sindikata.

Opredelitev načina s sindikatom v statutu podjetja

Način sodelovanja organov podjetja s sindikatom je treba opredeliti kot obveznosti organov do sindikata in način sodelovanja sindikata ali njegovih predstavnikov pri delu organov podjetja. V statutu, pa tudi v drugih samoupravnih splošnih aktih podjetja, se določijo pogoji, način in oblike sodelovanja pri reševanju družbenoekonomskih, ekonomskih in socialnih vprašanj oziroma položaja članov sindikata (delavcev) v podjetju.

V posebnem poglavju statuta se opredelijo zlasti naslednje obveznosti podjetja oziroma samoupravnih, poslovnih in drugih organov podjetja DO sindikata:

- poslovodni organ in strokovne službe zagotovijo

sindikatu vse podatke, informacije in dejstva v zvezi z delom, poslovanjem in razvojem podjetja, ki vplivajo na gmotni in socialni položaj članov sindikata (delavcev);

- pristojni organi in strokovne službe zagotovijo sindikatu vse podatke v zvezi z uresničevanjem družbenoekonomskih, ekonomskih in socialnih pravic članov sindikata (delavcev), ki so pomembni za ekonomski in socialni položaj članov sindikata (delavcev);

seje vseh organov podjetja in druge razprave v podjetju in tako omogoči sodelovanje njegovih predstavnikov na njih, še zlasti, če se obravnavajo mnenja, predlogi in pobude sindikata;

- sindikatu se zagotavljajo prostorske in druge materialne možnosti za delo pri zagotavljanju socialne in ekonomske varnosti članov, njihovega kulturnega, športnega in drugega aktivnega udejstvovanja, ki lahko pripomore k boljšim delovnim rezultatom in humanejšim delovnim razmeram.

Še posebej je treba v statutu podjetja urediti uveljavljanje pravice do stavke in določiti, da v primerih, ko stavko v vsem podjetju ali

- delavski svet, izvršilni organ in poslovodni organ morajo pred sprejemom odločitev, ki bistveno vplivajo na družbenoekonomski, ekonomski in socialni položaj članov sindikata (delavcev), obravnavati mnenja in predloge sindikata in se do njih opredeliti (gre zlasti za razvojne odločitve, kadrovske plane, delitev dobička, delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, sprejem samoupravnih splošnih aktov s področja delovnih razmerij, osebnih dohodkov in skupne porabe in podobno);

- delavski svet oziroma drug pristojni organ obravnava mnenja, pobude, predloge in zahteve sindikata v zvezi z odločanjem o posamičnih pravicah, obveznostih in odgovornostih članov sindikata (delavcev) in še posebej v postopkih za varstvo pravic;

- sindikatu se vročajo vabila z vsemi gradivi za njegovem delu organizira in

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

Še posebej kaže opozoriti na možnosti, da sindikat sodeluje tudi pri uveljavljanju družbenoekonomskih, ekonomskih in socialnih pravic delavcev v delih podjetja, če delavci v njih v skladu z določbami statuta podjetja uveljavljajo določene te pravice v delu podjetja. Obseg uresničevanja teh pravic, obveznosti in odgovornosti je lahko po obsegu in kvaliteti zelo različen, zato to kaže upoštevati tudi pri sindikalnem organiziranju v podjetju, zlasti velikem (več osnovnih organizacij sindikata). gradivo je pripravila, Strokovna služba RS ZSS

Sprejeta sindikalna lista

Po nekaj mesečni razpravi in uskladih pripomb je koncem meseca decembra 1988 Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije sprejel **sindikalno listo**, ki predstavlja minimalne zahteve sindikata za uresničevanje pravice iz dela, nadomestil osebnih dohodkov, izplačil sredstev skupne porabe in določenih stroškov v zvezi z delom. S tem dokumentom so se poenotili minimalni prejemki in nadomestila na področju SR Slovenije.

Bistvena novost pri upoštevanju izplačil po sindikalni listi je ta, da se vse dosedanje osnove iz preteklega leta ne upoštevajo več, temveč se upošteva kot osnova preteklo trimesečje gospodarstva Slovenije (obdobja: januar-marec, april-junij, julij-september, oktober-december). Povprečja zadnjih treh mesecev pa so se nadomestila s povprečjem za živo delo, oziroma z mesečno akontacijo za živo delo. Sprememba pri tehnični

izvedbi teh določil bo pri obračunu jubilejnih nagrad in nagrad ob odhodu v pokoj. Pri obračunu jubilejnih nagrad, ki so se do sedaj obračunavale tekoče, ko je delavec dobil nagrado ob dopolnitvi jubileja v plačilni kuverti, se bodo nagrade po novem obračunavale trimesečno in izplačale 19. v mesecu po obračunu oziroma takoj, ko bodo uradno objavljeni podatki o povprečnem osebnem dohodku v gospodarstvu SR Slovenije v preteklem trimesečju. Pri obračunu nagrad ob upokojitvi pa se bo ob odhodu v pokoj delavcu izplačala akontacija, po uradno znanem po-

vprečju pa bo sledil dokončni poračun, oziroma se bo izplačala nagrada po dogovoru z delavcem.

V naši delovni organizaciji še nismo uskladili teh novih določil z ustreznimi splošnimi samoupravnimi akti, zato je centralni delavski svet na svoji seji dne, 25. 2. 1989 sprejel statutarni sklep o sprejetju sindikalne liste z veljavnostjo 1. 1. 1989 in velja do dne, ko bodo z njo usklajeni ustrezní splošni samoupravni akti.

Anuška Drgajner

Letna seja sindikata

V torek, 28. marca so se sindikalni delavci naše delovne organizacije zbrali na svoji letni seji, ki se je zaradi podaljšanega kadrovskega postopka za izbiro novega predsednika sindikata zavlekla kar v drugo polovico marca.

Po predstavitvi poročila o delu sindikata v preteklem obdobju in programskih dopolnitvah za delo sindikata v tem letu, je bilo upravičeno pričakovati val razprav, saj so problemi delavcev, še posebej gradbenih številni in

vedno težji. Vendar v razpravi, ki je sledila razpravi, delegatov temeljnih sredin skoraj ni bilo.

Molk je vzbudil predsednico občinskega sindikalnega sveta Majdo Meštrov k razmišljanju ali je sindikalna organizacija v podjetju dovolj aktivna in učinkovita, saj je pred dvema letoma, kot je dejala v razpravi, poslušala iste probleme okrog terenskega dodatka in o številnih drugih pomembnih zadevah, ki bi morale biti že zdavnaj rešene.

Vendar vsaj za izvršni odbor sindikata ne bi mogli reči, da je povsem neaktiven, saj se je v tem obdobju sestajal dokaj redno, ob tem pa se z njegovo učinkovitostjo res ne moremo hvaliti. To pa je verjetno tudi eden izmed razlogov, da se članstvu ne da več razpravljati, saj so povedali tako že domala vse, pa se je nato le malo spremenilo. Zato svoja nezadovoljstva raje izražajo v medsebojnih razgovorih in nenazadnje tudi v odnosu do vsakršnega družbeno-političnega dela.

Ta misel navaja na trditev,

da članstvo s svojo organizacijo ni zadovoljno in da bo treba hitro in korenito stvari obrniti na bolje, tako v našem sindikatu, kot organizaciji nasploh.

Kadrovske spremembe v našem sindikatu so že prvi korak k tem ciljem, toda sama prizadevnost in aktivnost novega predsednika Konferenca sindikata Franca Ramšaka bo odločno premalo, če si skupaj z njim ne bodo za boljše prihodnost naših delavcev prizadevali tudi vsi ostali sindikalni aktivisti, kot tudi vodstvo delovne organizacije. Janja Romih

dosledno spoštovanje določil sprejetega Poslovnika pri Splošnem združenju gradbeništvu in IGM Slovenije.

● Iz analize pojavov štrajkov izhaja tudi ugotovitev, da štrajkajoči delavci v svojih zahtevah po dvigu OD skoraj v vseh primerih uspejo.

Sindikat ne more pristati na dejstvo, da se zahtevam delavcev ugodi šele na pritisk in da se vprašanja družbenega in osebnega standarda, življenjskih in delovnih pogojev delavcev rešuje pod pritiskom, s štrajki. Navedeno lahko vodi v drugo skrajnost, ko bomo začeli deliti tisto, kar je nerealno in nismo še zagotovili z delovnim procesom in kar nas lahko vodi v razprodajo organizacij združenega dela.

Pri aktiviranju pravočasnega preventivnega delovanja stroke, vodstvenih struktur in samoupravnih organov v TOZD in OZD gradbeništvu na vseh področjih navedenih v prehodnih točkah, vidimo vlogo sindikata na vseh nivojih organiziranosti (od OO ZS v TOZD, Konferenc OO ZS pri OZD in SOZD do odborov gradbeništvu in občinskih sindikalnih svetih).

To naj bi zagotovilo ukrepanje in iskanje rešitev v okviru panoge gradbeništvu.

● Pojav štrajkov v gradbeništvu pa opozarja tudi na veliko počasnost v pristopu k reševanju sistemskih zadev. Resolucija (1988) je nakazala angažma gradbeništvu pri javnih delih, stanovanjski gradnji in pri delu v tujini, kar bi zagotovilo delo viškom kapacitet. Pri tem naj bi svojo vlogo odigrale zunanje institucije, to so Republiški komite za industrijo in gradbeništvu, Gospodarska zbornica, splošna združenja, banke; zato posredujemo naša stališča in sklepe tudi njim v vednost.

Družbenoekonomski položaj gradbenih delavcev

Sindikalni delavci so se na letni seji seznanili tudi z oceno družbenoekonomskega položaja gradbenih delavcev v Sloveniji in s pojavi vseh oblik nezadovoljstev v OZD gradbeništvu. Oceno je pripravil izvršni odbor ROS delavcev gradbeništvu Slovenije. Povzemamo jo v nadaljevanju članka:

● Ugotavlja se, da ima celotna gospodarska situacija, zmanjšanje investicij in s tem manjša angažiranost OZD ob že tradicionalni prisotnosti nelojalne konkurence med OZD gradbeništvu za posledico zmanjševanje celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka, zmanjševanje akumulacije, pojav izgub ter nizke osebne dohodke zaposlenih delavcev v gradbeništvu in IGM Slovenije.

Vse navedeno pa ob rasti inflacije, stalnem dvigu življenjskih stroškov in realnem padu osebnega in družbenega standarda zaposlenih delavcev pogosto povzroča pojav vse pogostejšega izražanja vseh oblik nezadovoljstva med delavci OZD gradbeništvu in industrije gradbenega materiala.

Tako smo imeli v strukturi vseh konfliktnih situacij v SR

Sloveniji leta 1987 gradbinci delež s 6,3 %, v letu 1988 pa že 10,4 %. Ta trend ob stalnem naraščanju števila primerov, kaže porast tudi v vse večjem številu udeležencev.

Poleg zahtev stavekajočih po dvigu zneskov OD, kvalitetnejšem in cenovno sprejemljivem reševanju vprašanj družbenega standarda (preneha, nastavitve), nestrinjanju z delom in odločitvami vodstvenih struktur in strokovnih služb, je čedalje bolj prisotna ocena neoperspektivnosti in bojazen za osnovno ustavno pravico – pravico do dela.

● V politiki zaposlovanja v celotni sferi gradbeništvu, obseg zaposlovanja ni usklajen z obsegom načrtovanih investicij. Kapacitete gradbeništvu so predimenzionirane. Programov kadrovske prenovе oziroma načinov reševanja kadrovskih viškov v planih organizacij združenega dela ne zasledimo.

Opozorila sindikata, da ne pristajamo na to, da se ekstenzivno zaposluje, na drugi strani pa se politika preživetja gradi na breme nizkih osebnih dohodkov ter osebnega in družbenega stan-

darda zaposlenih v gradbeništvu, niso dosegla svojega namena. To nam potrjujejo tudi podatki o povprečnih OD, ki so »na repu« gospodarstva SRS in veliko število delavcev, ki jim OZD ne more zagotoviti zneskov najnižjih OD po določenih Sindikalne liste.

Realno vrednotenje živega dela gradbenega delavca mora dobiti svoje mesto in poudarek v poslovni politiki OZD gradbeništvu.

● Kadri v gradbeništvu, zlasti zaposleni delavci iz drugih republik, vse pogostejše postavljajo zahteve po čim večjem deležu kritja življenjskih stroškov iz sredstev za materialne stroške.

Navedeno pogloblja razlike v prejemkih med zaposlenimi delavci s stalnim bivališčem pri sedežu OZD ali TOZD in delavci iz drugih republik. Istočasno se povečuje razmerje prejemkov iz naslova materialnih stroškov napram prejemkov iz osnov OD.

Navedeno potrjujejo tudi podatki iz analize, izvršene s strani Splošnega združenja gradbeništvu in IGM Slovenije, ki kažejo na neenotno reševanje tega vprašanja v OZD gradbeništvu.

Nedosledno nagrajevanje na osnovi doseženih rezultatov dela in neizpolnjevanje obljub v zvezi s stimulacijo ob doseženih normah ter napake pri izračunih in izplačilih OD, dodatno revoltirajo zaposlene delavce.

● Pri delu strokovnih služb in samoupravnih organov se ugotavlja, da ni dovolj prisotno preventivno delovanje s pravočasnim in kompletnim informiranjem o celotnem dogajanju v delovnih kolektivih.

● Zmanjšujejo se finančna sredstva namenjena za izobraževanje.

● Ob porastu vseh oblik absentizma – odsotnosti z dela se ne ukrepa v strokovnem smislu in v skladu z določili zakonov in internih aktov.

● Opazen je čedalje večji odmik od ustreznih metod dela z ljudmi. Premalo je kontaktov vodstvenih struktur z delavstvom.

● Nelojalna konkurenca pri prevzemu del (licitacijah), kakor je uvodoma ugotovljeno, je med OZD gradbeništvu pravilo ali tradicija. Tako obnašanje v končni fazi prizadene in bremeni gradbenega delavca. Zato se bo sindikat zavzemal za

Ne priznavam tehnoloških viškov

Razgovor s predsednikom Medobčinskega sindikalnega sveta celjske regije:

Z Ivanom Kramarjem sem se pogovarjala pred nekaj meseci, vendar je tematika, o kateri je tekel najin pogovor še vedno aktualna.

Ko je družba v razcvetu in brez problemov, tudi organizacija sindikata, kakršna je sedaj, povsem odgovarja. Zahteve po drugačnem sindikatu, se začnejo pojavljati šele takrat, ko se stvari zaostrijo in ko jim organizacija s svojo staro vlogo, vsebino in metodami dela ni več kos. Takrat se zgodi, da delavci svoje nezaupanje, nemoč, nezadovoljstvo nad obstoječo organizacijo in veljavnim sistemom vse pogosteje izražajo v obliki štrajkov, saj so prepričani, da po formalnih poteh pogostokrat ni možno priti do rešitev. Odstopanje organizacije od interesov in potreb delavcev pa je še posebej vidno pri štrajkih, saj jih skoraj vedno vodijo neformalne skupine in ne sindikati DO. V čem vidite glavni razlog, da se sindikat tako neuspešno vključuje v premagovanje kriz?

Problem moramo rešiti najprej v kadrovske politiki in to kar na vseh nivojih organiziranja sindikata, še posebej pa v OO ZSS, kjer je še posebej težko najti ustrezne ljudi. Zadeve, ki se postavljajo pred sindikalne aktiviste so tako pomembne in zahtevne, da sta velikokrat pripadnost in volja do dela premalo. Za njihovo reševanje je potrebno tudi zelo veliko znanja, prave mere kritičnosti ter občutek za pravčasnost odkrivanja in reševanja problemov. Vsega tega pa nam v sindikatu primanjkuje. In v tem vidim glavni vzrok neuspelega reševanja številnih sindikalnih zadev.

Za neuspeh sindikata v preteklih obdobjih nekateri krivijo tudi »neprave« sogovornike, ki si jih izbira sindikat, kot tudi pomanjkanje avtonomije te organizacije. Kaj lahko rečete v zvezi s tem?

Res je, da sogovorniki sindikata niso vedno pravi. Zato smo že večkrat zahtevali za sogovornika Gospodarsko zbornico, saj bi le za to pogajalsko mizo bilo možno stvari doreči in uresničiti sindikalne zahteve.

Je pa resnična tudi druga trditev, ki se dotika avtonomije te organizacije. Sindikat je vse prevečkrat bil premalo samostojen, za kar krivim tudi razne koordinacijske svete in ostale skupne organe, ki naredijo v smislu avtonomnosti organizacij pogosto več škode kot koristi. Na takšnih sejah se ponavadi poenotijo okrog skupnih stališč do problemov in sindikat v svojih zahtevah le malokdaj pride do izraza. Podobno se pojavlja tudi v delovnih organizacijah, kjer pa je sindikat pogosto tudi podaljšana roka vodstva. Tem stvarjem se mora sindikat odločno upreti.

Eden izmed glavnih problemov, s katerimi se sindikat srečuje praktično že kar dnevno, so osebni dohodki delavcev. Kako uspešen je sindikat na tem področju?

Že od leta 1968, odkar opravljam funkcije v sindikatu, ta organizacija postavlja zahteve po najnižjem OD. Tudi že takrat smo se srečevali s podobnimi odpori organizacij združenega dela, kot danes. Vendar kljub temu nisem spremenil svojega mnenja. Še vedno trdim, da morajo DO, ko zaposlijo delavca, delovni proces zasnovati tako, da bo delavec stoprocentno zaseden. Če temu ni tako, je treba krivdo iskati v vodstvenih in vodilnih delavcih in organizatorjih proizvodnje. Jasno pa je, da mora svojo vlogo pri tem odigrati tudi kadrovska služba.

Če delavcu na njegovem delovnem mestu ni možno zagotoviti polne zasedenosti, moramo pač to delovno mesto ukiniti in nadomestiti z novim produktivnejšim delovnim mestom. Isto mora veljati tudi za programe in celo TOZD. Ljudje namreč ne gredo v službo zato, da bi postali socialni problemi. Tudi najnižji zahtevani OD je še tako nizek, da delavcem ne omogoča normalnega življenja.

V tem odgovoru ste se že nekoliko dotaknili tudi tehnoloških in ekonomskih viškov, čeprav jih niste tako imenovali. Vemo, da imate vi svoje mnenje o teh viških. Nam ga lahko predstavite?

Ne pristajam na izraz tehnološki viški, še posebej če se tehnologija dela ni spremenila. Največkrat o teh viških govorijo, ko je dela za vse premalo, kar pa se da urediti s prerazporeditvijo zaposlenih v okviru delovne organizacije, panoge ali drugih dejavnosti. Kar tako pa nekoga ne moremo označiti kot tehnološki višek.

Trg delovne sile že deluje. Kakšne aktivnosti bo v zvezi s tem moral izvajati sindikat?

S tem, ko smo se tudi v sindikatu odločili za tržno gospodarstvo, smo se s tem zavedali, da se bodo pred nas pojavili še dodatni problemi. Pojavu povečanja nezaposlenosti se pač ne bomo mogli izogniti. Zato je še toliko pomembnejše iskanje novih programov, ki bodo omogočali produktivno zaposlitev viškov delovne sile.

Kaj bo delavcu prinesla nova zakonodaja (predvsem Zakon o podjetjih)?

Za zakon o podjetjih, ki je sprejet, se že napovedujejo določene vsebinske spremembe na predlog novega Zveznega izvršnega sveta. Bojim pa se, da bo spremenjen zakon še močnejše udarjal tržno gospodarstvo in še bolj omejeval samoupravne pravice delavcev.

Janja Romih

Razgovor pred odhodom

Z Anico Verbič smo se pogovarjali pred njenim odhodom v pokoj:

Anica je naši delovni organizaciji posvetila polnih trideset let svojega dela, vse od leta 1959, ko je v DO GIP »INGRAD« pričela z delom kot delilka hrane in snazilka na številnih gradbiščih.

Štiri leta kasneje je prevzela delo kurirke, sprva v IGM Medlog in nato v kadrovske službi, dokler ni postala glavna kurirka za delovno skupnost skupnih služb. Iz tistih časov se še dobro spominja številnih ur preživetih na kolesu, s katerim je vsak dan in v vsakih vremenskih razmerah prevažala pošto in pakete. Ni-

koli ni tožila, saj je imela službo rada, zavedala pa se je tudi odgovornosti svojega dela. Sodelavci se jo ne spominjajo nergave in slabe volje, čeprav se je njen delovni dan začel dosti prej kot večini ostalih delavcev. Prvih šestnajst let službe je vsako jutro prekolesarila vsaj deset kilometrov do službe, saj drugega prevoza tako zgradaj ni bilo. Kadar pa je ob izplačilu osebnih dohodkov bilo potrebno zjutraj v vrsti stati pred Službo družbenega knjigovodstva, da bi delavci po vseh sektorjih lahko še isti dan dobili denar, je odhajala od doma, ko se je noč šele nagibala dnevno.

Poleg spominov je Anici iz tistih časov ostal tudi težak revmatizem. Zato so ji, ko se je leta 1979 vrnila s porodniškega dopusta, ponudili mesto receptorja. To delo je na zadovoljstvo strank in zaposlenih opravljala dobri dve leti. Po selitvi uprave v novo poslovno stavbo je bila Anica dodeljena na dela delilke hrane, kjer je ostala vse do upokojitve.

Delavcev, ki bi delali v istem kolektivu polnih trideset let ni ravno veliko. Zato je bilo Anici pred odhodom še toliko težje. S solzami v očeh je povedala, da se bo rada spominjala delovne organizacije in ljudi, s katerimi se je še posebej dobro razumela.

Anica torej odhaja v zaslužen pokoj. Dela ji tudi doma ne bo manjkalo, saj ima v Dramljah, kjer stanuje s svojo družino tudi nekaj zemlje. Pa kljub temu ji bo ostalo vsaj malo časa zase, za počitek in opravila, ki jih do sedaj zaradi pomanjkanja časa ni uspela opravljati.

Ostane nam le še, da se Anici v imenu delavcev delovne skupnosti skupnih služb za njen delovni prispevek zahvalimo ter ji zaželimo obilo zdravja in lepih let v pokoj.

Janja Romih

Jubilanti '89

januar, februar, marec

TOZD GO CELJE:

30 let skupne del. dobe: DEDIĆ Hasib – zidar

20 let skupne del. dobe: DERVIŠEVIĆ Mujo – zidar, LAPTOŠ Ivan – gr. delovodja, MARIĆ Zvonko – skupinovodja

10 let skupne del. dobe: RAKANOVIC Radoslav – zidar

25 let Ingradove del. dobe: SIPOVIĆ Ramiz – tesar, TUKIĆ Ibrahim – tesar

15 let Ingradove del. dobe: CVIJANOVIĆ Slobodan – zidar, FILIPOVIĆ Momir – zidar, TOMIĆ Živko – zidar

TOZD GO LAŠKO:

30 let skupne del. dobe: PETROVIĆ Živan – železokrivec

10 let skupne del. dobe: HAMZIĆ Halčo – tesar, NINKOVIĆ Momir – delavec

TOZD GO ŠENTJUR:

30 let skupne del. dobe: KRIZMAN Josip – montažer, NOVAČKI Peter – tesar

10 let skupne del. dobe: BOGDANIĆ Radivoje – tesar, STRNIŠA Franc – vodja gradbišča

25 let Ingradove del. dobe: ŠENTJURC Irena – tajnica

20 let Ingradove del. dobe: HORVAT Josip – zidar

15 let Ingradove del. dobe: PASARIĆ Josip – zidar

TOZD GO SLOVENSKE KONJICE:

10 let skup. del. dobe: BRDNIK Albert – vodja gradbišča, KOMPLJENOVIC Gojko – tesar

30 let Ing. del. doba: VO-RAČEK Peter – zidar

TOZD GO ŽALEC:

15 let Ing. del. doba: JOVIĆ Miladin – gr. delovodja, LJEPOJA Milanko – zidar, MEHIĆ Rašid – zidar

TOZD GRADBENIŠTVO ROGAŠKA SLATINA:

30 let skup. del. dobe: NEŽMAH Herman – tesar, KORAŽIJA Alojz – zidar,

20 let skup. del. dobe: PIRŠ Franc – vodja gradbišča, ŠKET Franc – zidar, ČUČEK Milan – tesar

30 let Ingr. del. dobe: REBERNJAK Ivan – vodja oddelka, ŠVERKO Ivana – tajnica

15 let Ingr. del. dobe: LAMPRET Anton – zidar, NEŽMAH Franc – tesar, POBEŽIN Jožef – vodja obrata druž. prehrane

TOZD GO LJUBLJANA:

30 let skup. del. dobe: KLEMENT Franc – voznik, nabavljatelj, MACANOVIĆ Husein – vratar-čuvaj

25 let Ingr. del. dobe: COLNAR Ivan – obračun. tehnik, ERDELJI Ivan – zidar, DŽULIĆ Arif – tesar, IBRAHIMOVIC Husein – delavec

15 let Ingr. del. dobe: BEČAR Ahmet – zidar, JOVIĆ Boro – tesar, VINČIĆ Drago – tesar

TOZD IGM MEDLOG:

30 let skup. del. dobe: ŠELIH Anton – železokrivec

10 let skup. del. dobe: GAVRIĆ Spasoje – zidar, MOČIĆ Branislav – železokrivec, MARJANOVIĆ Pero – železokrivec, ŠKRBIĆ Dragoja – zidar, ŽIVKOVIĆ Slavko – železokrivec

35 let Ingr. del. dobe: FAJS Jožef – vratar-čuvaj,

30 let Ingr. del. dobe: ANDRINJEK Vladimir – delavec, VIDEĆ Franc – čuvaj

10 let Ingr. del. dobe: FLIS Branko – strojnik, KROPEJ Franc – vzdrževalec

PROIZVODNI OBRATI:

30 let skup. del. dobe: ŠPEGLIĆ Anton – vodja DE, 20 let skup. del. dobe: KOTNIK Anton – gospodar dvorišča,

25 let Ingr. del. dobe: MIHEVC Janez – monter,

20 let Ingr. del. dobe: LIPIČNIK Jernej – tehnolog

LESNI OBRATI:

10 let skup. del. dobe: IMAMOVIĆ Abdurahim – tesar

TOZD MEHANIZACIJA:

30 let skup. del. dobe: ULAMEC Anton – voznik,

20 let skup. del. dobe: ANDROIĆ Branko – vodja el. servisa, DOLER Milena – referent, GABER Franc – voznik, GOBEC Martin – voznik, JELEN Ivan – referent, KAVČIĆ Martin – skladiščnik, LAVRIN Janez – voznik, ŠPEGELJ Viljem – delovodja,

10 let skup. del. dobe: DRENSKI Dragutin – strojni ključavničar

15 let Ingr. del. dobe: BEVC Marjan – delovodja, BOJINOVIĆ Obrad – strojnik, BRANTUŠA Ivan – vodja enote, CEPUŠ Ivan – voznik, MEMČIĆ Fadil – strojnik, ŠMARČAN Franc – teh. vodja, VUKOVIĆ Stojan – strojnik

TOZD PROJEKTIVNI BIRO:

30 let skup. del. dobe: ŠPAT Viljem – projektant

kadrovske vesti

V mesecu oktobru in novembru 1988 je bilo na novo kadrovanih 38 delavcev, v istem času jih je odšlo 43.

Na Poljskem je zaposlenih 37 naših delavcev.

UPOKOJENI SO:**Invalidsko:**

1. BNADIĆ Jerko, rojen 4. 8. 1930, strokovni svetovalec v TOZD GO CELJE, delo je združeval v Ingradu 31 let in 9 mesecev, stalno bivališče je Celje, Tavčarjeva 5.

2. BERGLEZ Vida, rojena 30. 5. 1935, stojepiska v DSSS, delo je združevala v Ingradu 11 let in 7 mesecev, stalno bivališče je Celje, Na otoku 5.

3. PUNGARTNIK Ivan, rojen 18. 10. 1957, PU delavec v TOZD MEHANIZACIJA, delo je v Ingradu združeval 9 let in 3 mesece, stalno bivališče je Pristova 9, Dobrna.

4. TURNŠEK Ivan, rojen 29. 8. 1939, laborant v DSSS, delo je združeval v Ingradu 29 let in 2 meseca, stalno bivališče je Celje, Čopova 13.

5. BRINOVEC Leopold, rojen 24. 10. 1936, mizar v TOZD IGM Medlog, delo je združeval v Ingradu 10 let in 1 mesec, stalno bivališče je Podvrh 24, Braslovče.

6. LUC Štefan, rojen 27. 5. 1933, skladiščnik v TOZD IGM Medlog, delo je združeval v Ingradu 33 let in 2 meseca, stalno bivališče je Celje, Čopova 11.

Starostno:

1. REBERNJAK Štefanija, rojena 23. 11. 1933, telefonist-receptor v TOZD GRADBENIŠTVO Rog. Slatina, delo je združevala v Ingradu 26 let in 6 mesecev,

DSSS:

30 let skup. del. dobe: VERBIĆ Ana – pomivalka

20 let skup. del. dobe: BUKVIĆ Josip – referent za varstvo pri delu, MAZEJ Francka – samost. referent, VOLAVŠEK Milan – vodja službe, KAMENŠEK Justina – mater. knjig.

10 let skup. del. dobe: MRAZ Marina – obrat. knjig., ZIRDUM Kaja – snažilka

25 let Ingr. del. dobe: DURAKOVIĆ Osman – receptor, KRANJEC Alojz – vodja zelo zahtevnih projektov

20 let Ingr. del. dobe: HUKIĆ Smail – inštruktor učenec,

15 let Ingr. del. dobe: BREZNIK Božidar – referent,

stalno bivališče je Celjska 39, Rogaška Slatina.

Umrli so:

1. DROLČ Stanislav, rojen 15. 3. 1933, skladiščnik v TOZD GO ŽALEC, delo je združeval v Ingradu 33 let. Umrli je 13. 10. 1988.

2. KIDRIČ Anton, rojen 31. 1. 1956, tesar v TOZD GRADBENIŠTVO Rog. Slatina, delo je v Ingradu združeval 14 let in 7 mesecev. Umrli je 16. 9. 1988.

3. HANKUŠIĆ Mehmed, rojen 22. 4. 1941, zidar v TOZD GO Celje, delo je združeval v Ingradu 13 let in 6 mesecev. Umrli je 5. 12. 1988.

4. ŠUMEC Štefan, rojen 30. 8. 1930, tesar v TOZD GRADBENIŠTVO Rog. Slatina, delo je združeval v Ingradu 24 let in 8 mesecev. Umrli je 7. 11. 1988.

V mesecu DECEMBER 1988 in JANUAR 1989 je bilo na novo kadrovanih 19 delavcev, v istem času jih je odšlo 64.

Na Poljskem je 37 delavcev.

Upokojeni so – invalidsko

FIFER Herta, rojena 12. 6. 1943, fakturist v DSSS-KPS, delo je združeval pri GIP »INGRAD« CELJE 10 let in 8 mesecev, stalno bivališče je: Janežičeva 3, Celje.

BEBER Vinko, rojen 15. 8. 1932, tesar v TOZD GO ŠENTJUR, delo je združeval pri GIP »INGRAD« CELJE 21 let 2 mes. stalno bivališče: Gornji Zbilj 14, Desinić.

UMRLI SO:

HRIBERNIK Ferdinand,

KOS Frančiška – kuharica, ŠMERC Vera – knjig. OD

DSSS – izpostava Ljubljana:

30 let Ingr. del. doba: JAGAČIĆ Pavla – kadr. referent, ŽNIDERIĆ Jože – varnostni inženir

Obvestilo!

Obveščamo vas, da bomo izplačevali jubilejne nagrade 19. 4. 1989 za januar, februar, marec; 19. 7. 1989 za april, maj, junij; 19. 10. 1989 za julij, avgust, september; 19. 1. 1990 pa za oktober, november in december.

Tanja Gobec

roj. 28. 4. 1941, stavbni klepar iz TOZD PROIZVODNI OBRATI, delo je združeval pri GIP »INGRAD« CELJE 2 leti.

Umrli je 27. 12. 1988. HASIĆ Sejdo, rojen 1. 7. 1934, železokrivec iz TOZD GO LJUBLJANA, delo je združeval v GIP »INGRAD«

CELJE 10 let in 6 mesecev. Umrli je 23. 12. 1988.

BREZOVAR Rudi, rojen 22. 9. 1940, voznik iz TOZD PREVOZI, delo je združeval v GIP »INGRAD« CELJE 9 let in 9 mesecev.

Umrli je 30. 12. 1988.

M. L.

kršitve delovnih obveznosti

V mesecu novembru je skupna disciplinska komisija obravnavala 11 kršiteljev delovne obveznosti. V eni zadevi je ustavila postopek, ker je delavec zapustil delo v poskusni dobi, ostali ukrepi pa so:

Javni opomin

HODAK DAVOR, poskus odtujitve družbenega premoženja, TOZD Proizvodni obrati.

Denarna kazen v višini 10 % OD

BAŠAGIĆ HUSEIN, neopravičen izostanek z dela 1 dan, TOZD IGM Medlog.

Prenehanje delovnega razmerja**– pogojno**

GOLAC ENVER, neopravičen izostanek z dela 2 dni, TOZD GO Celje (pogojno na 6 mesecev); KOS AVGUST, neopravičen izostanek z dela 2 dni, TOZD Lesni obrati (pogojno na 6 mesecev); DURIĆ EMINA, stalno zamujanje na delo, DSSS izpostava Ljubljana (pogojno na 6 mesecev); MANDIR STIPO, večkratna vinjenost na delu, TOZD GO Celje (pogojno na 1 leto); KRSMANOVIC VAJKO, poskus odtujitve družbenega premoženja, TOZD GO Slovenske Konjice (ukrep prenehanja delovnega razmerja je DS TOZD spremenil v pogojno na 1 leto).

– dokončno

SALKIĆ MEHMED, neopravičen izostanek z dela 30 del. dni, TOZD IGM Medlog, DEKIĆ JANKO, neopravičen izostanek z dela 7 dni, TOZD GO Laško, BEGIĆ SENAD, neopravičen izostanek z dela 29 dni, TOZD GO Ljubljana.

V prvem trimesečju tega leta je skupna disciplinska komisija obravnavala 37 kršitev delovne obveznosti. Izrečenih je bilo 9 opominov, v 3 primerih je ustavila postopek, v enem primeru zaradi manjše kršitve ni izrekla ukrepa, ostali ukrepi pa so:

javni opomin

ŽEPIĆ Rade, REČNIK Danilo, neopravičen izostanek z dela en delovni dan, oba TOZD GO Laško, RAMIĆ Hasa, BUDEŠ Jakov, neopravičen izostanek z dela en delovni dan, oba TOZD GO Celje, DREK Ismet, neprimerno obnašanje do nedrajeneih in odklanjanje dela, TOZD GO Žalec.

prenehanje delovnega razmerja**– pogojno**

DELIC Miloš, neopravičen izostanek z dela en delovni dan in dvakrat predčasni odhod z dela, MEZGA Martin, neopravičen izostanek z dela 2 dni in večkratna vinjenost na delu, oba pogojno na 6 mesecev, TOZD GO Laško, BOHOR Milivoj, neopravičen izostanek z dela 2 delovna dneva in vinjenost na delu, pogojno na 1 leto, TOZD GO Laško, OMEROVIC Ibro, neopravičen izostanek z dela 2 delovna dneva, TOZD Lesni obrati (pogojno na 6 mesecev); DURIĆ EMINA, stalno zamujanje na delo, DSSS izpostava Ljubljana (pogojno na 6 mesecev); MANDIR STIPO, večkratna vinjenost na delu, TOZD GO Celje (pogojno na 1 leto); KRSMANOVIC VAJKO, poskus odtujitve družbenega premoženja, TOZD GO Slovenske Konjice (ukrep prenehanja delovnega razmerja je DS TOZD spremenil v pogojno na 1 leto); DREK Ismet, neopravičen izostanek z dela 1 delovni dan in vinjenost na delu, oba pogojno na 6 mesecev, TOZD GO Celje, JAGODIN Ivan, neopravičen izostanek z dela 2 delovna dneva in povzročitev materialne škode, pogojno na 1 leto in povračilo škode, TOZD GO Celje, ZAHIĆ Nihad, neopravičen izostanek z dela 2 delovna dneva, pogojno na 6 mesecev, TOZD GO Celje, ARSENIĆ Milenko, neprimerno obnašanje na začasnem delu v LR Poljski, pogojno na 1 leto, TOZD GO Celje, MEHIĆ Mirsad, neopravičen izostanek z dela 2 delovna dneva, pogojno na 6 mesecev, TOZD GO Žalec, NINKOVIĆ Mir, neprimerno obnašanje na začasnem delu v LR Poljski, pogojno na 6 mesecev,

(Nadaljevanje na 11. strani)

(Nadaljevanje z 10. strani)

TOZD GO Laško, NINIČ Čedo, neopravičen izostanek z dela 2 delovna dneva, predčasno zapuščenje dela in vinjenost na delu, pogojno na 1 leto, TOZD GO Laško, MARKOVIČ Anđelko, neopravičen izostanek z dela 3 delovne dni (komisija izrekla prenehanje delovnega razmerja, delavski svet TOZD GO Laško na pritožbo delavca spremenil ukrep v pogojni ukrep).

prenehanje

AHMETOVIČ Taib, neopravičen izostanek z dela 7 delovnih dni, TOZD PO, BENDENIKOVIČ Mile, neopravičen izostanek z dela 3 delovne dni, TOZD GO Žalec, GABROVEC Marjan, nepriemno obnašanje na začasnem delu v LR Poljski, pijančevanje in neopravljanje del in nalog, TOZD GO Celje, MLADINIČ Stipo, neopravičen izostanek z dela 6 delovnih dni, TOZD GO Laško. Štefka Krušič

ZAHVALE

Ob mnogo prerani smrti drage hčerke **SILVIJE LAH** se najiskrenejše zahvaljujem sodelavcem v TOZD Mehanizacija, TOZD Gradbeništvo Rogaška Slatina ter TOZD IGM obrat Rog. Slatina, ki so nam v težkih trenutkih izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pospremili hčerko na zadnji poti.

Žalujoci oče
MARTIN LAH
z družino

Ob izgubi drage mame, se zahvaljujem vsem sodelavcem, za darovano cvetje in izročeno sožalje.

Franc Čuješ

Ob smrti mame **Ane EMERŠIČ** se iskreno zahvaljujem sodelavcem GIP Ingarda za venec in izraze sožalja.

Ivan Emeršič

Ob izgubi najinega očeta, se vsem sodelavcem zahvaljujem za darovani venec.

Mara Mitrovič
in Zoran ANDRIČ

Ob boleči izgubi ljubega očeta in deda **Franca BRATINA** se iskreno zahvaljujemo vsem delavcem DO Ingrad za podarjene vence, izrečena sožalja ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoci:
sinova Erik in Leon
ter vnuka Franci in Maja

Ob boleči izgubi dragega očeta **Baltazarja OGRAJENŠKA** se sodelavcem DSSS zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in denarno pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Mojca in Peter
Ograjenšek

Ob boleči izgubi naše drage hčerke in sestre, se iskreno zahvaljujemo TOZD GO Slovenske Konjice za izrečeno sožalje, darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo na zadnji poti.

družina Golubič

Ob izgubi mojega dragega brata **MENCINGER Antona**, se prisrčno zahvaljujem za bogati venec, pevskega zboru, spremstvu in za tople izrečene besede. Tolaži me, spoštovali ste ga.

Hvaležna Dragica
Mencinger z družino

Ob izgubi mojega moža **PETERCA Vinka**, se iskreno zahvaljujem sindikatu DO GIP Ingrad, TOZD GO Ljubljana za podarjeno cvetje. Iskrena hvala tudi tov. Borštnik Milanu za njegove poslovilne besede ob odprtem grobu.

žena Olga PETERCA

Ob boleči izgubi drage mame se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD IGM MEDLOG za izražena sožalja, darovano cvetje ter mnogoštevilno spremstvo na njeni zadnji poti.

Žlavs Franc z družino

Ob boleči izgubi drage mame in žene Hedvike **PLAZAR** se kolektivu TOZD GO Žalec iskreno zahvaljujem za darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Pavel,
sin Roman
in hčerka Renata

Nikoli se ne prepiraj z bedakom;
ljudje morda ne bi opazili razlike.

E. A. Murphy

Blagor njim,
ki ne mislijo s svojo glavo,
zakaj ne bo jim treba obžalovati zmot.

J. Rob

Kdor poje,
ne misli slabo,
kdor misli,
mu ni do pesmi.

M. Vitezovič

Razširili smo počitniške kapacitete

Počitniška hišica v Kranjski gori, v kateri imamo apartma s tremi ležišči.

V rekordnem času na Rogli zgrajena počitniška hišica s tremi enotami je bila našim delavcem na voljo že letošnjo zimsko sezono.

Z gradnjo številnih hišic na Rogli smo tudi letos povečali in popestrili ponudbo tega znanega rekreacijskega centra.

Foto: Villi Šuster

S področja kulturne dejavnosti

V avli razstavljamo

Avla Poslovnega centra Ingrad se je v zadnjem času spremenila v pravo malo razstavno galerijo, saj se razstave najrazličnejših slikarskih zvrsti kar vrstijo. V počastitev slovenskega kulturnega praznika v mesecu februarju, smo si lahko ogledali razstavo del Vinka Podjeda. Slikar se nam je predstavil s petnajstimi likovnimi deli, naslikanimi predvsem v tehnikah olja in akvarela.

Ob dnevu žena je sledila razstava otrok Vzgojno varstvenega zavoda Anice Černejeve, ki so se nam predstavili z likovnimi deli posvečenimi mamicam ob njihovem prazniku. Otvoritev raz-

stave je spremljal krajši kulturni program predšolskih otrok, zbranim delavkam naše delovne organizacije pa je spregovorila tudi ravnateljica VVZ Anice Černejeve tov. Ana Četkovič.

Od druge polovice meseca marca so nam bile v avli na ogled slike slikarke venlenjsko-šaleškega društva slikarjev Viktorije Meh. Njeni akvareli so vsekakor bili vredni vašega ogleda. Sicer pa je med našimi delavci opaziti interes za ogled tovrstnih razstav. Večji problem je le pri zagotovitvi udeležbe pri otvoritvah razstav, kar pa je lahko izredno neprijetno tako za slikarja, kot tudi za gostitelja. Janja Romih

V Finžgarjevem dijaškem domu odprli stalno razstavo

V dijaškem domu Dušana Finžgarja so se odločili kaj več izvedeti o človeku, po katerem njihova ustanova nosi svoje ime.

S pomočjo Muzeja revolucije jim je uspelo pripraviti stalno razstavo o življenju in delu Dušana Finžgarja, tekočnega tehnika, ki je že v svoji rani mladosti postal SKOJ-avec ter kmalu nato tudi sekretar za območje Celja; o revolucionarnem mladeniču, ki je med NOB postal kurir Pohorskega bataljona in čigar življenje je sovražnik pri njegovih enaidvajsetih letih nasilno prekinil z ustrelnostjo leta 1941.

Na svečani otvoritvi razstave v začetku februarja, so s kulturnim programom sodelovali dijaki dijaškega doma, kvartet Studenček ter tov. Emil Husturs, predstavnik Muzeja revolucije, ki je udeležencem otvoritve podal še dodatne razlage o zbranem dokumentarnem gradivu. Ob velikem interesu, volji in sodelovanju delavcev in dijakov DDF ter Muzeja revolucije v Celju je nastala v avli dijaškega doma stalna razstava, ki si jo je vsekakor vredno ogledati.

Janja Romih

Kulturno srečanje gradbenih delavcev

Letošnje XI. kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije bo potekalo od 15. do 20. maja, v organizaciji delovne organizacije SGP GRADBINEC Kranj.

Delovno organizacijo GIP Ingrad bodo na kulturnem srečanju predstavili: Krivec Biža (literarna dela), Vili Šuster (fotografska dela), Branko Hrovat, Franc Klemen in Dušan Poropat (likovna dela) ter Kvartet Ingrad (vokalno področje).

Janja Romih

Športne igre gradbenih delavcev Slovenije

Komisija za šport in rekreacijo pri Republiškem odboru sindikata gradbenih delavcev se je glede na neugodne vremenske razmere odločila, da odpove XXVII. zimske športne igre.

V mesecu marcu pa je na svoji redni seji razpisala že XXXVIII. letne športne igre gradbenih delavcev. Predtekovanja se bodo odvijala v organizaciji naslednjih delovnih organizacij:

šah (april) – TEGRAD Ljubljana,

namizni tenis (april) – KONSTRUKTOR Maribor, streljanje (maj) – PIONIR Novo mesto,

odbojka (maj) – GRADITELJ Kamnik,

kegljanje (maj) – GRADIS Ljubljana,

balinanje (junij) – PRIMORJE Ajdovščina,

mali nogomet (junij) – BE-TON Trbovlje,

tenis (junij) – PLANUM Radovljica (demonstracijska panoga).

Finalna srečanja, v katero se uvrstijo štiri prvouvrščene ekipe iz predtekmovalj, se bodo odvijala v mesecu septembru. Organizator še ni znan.

TERMINSKI PROGRAM ZTKO CELJE – ŠPORTNA REKREACIJA 1989

MESEC	SINDIKALNE ŠPORTNE IGRE		ST. ČLANI	OBČINSKA PRVENSTVA		ST. ČLANI	RAZGIBAJMO ŽIVLJENJE "CELJSKI KERLC"
	M	Z		M	Z		
JANUAR							ZAKLJUČNA PRIREDITEV 88 (31. 1. 1989)
FEBRUAR	ODBOJKA SMUČANJE	ODBOJKA SMUČANJE	ODBOJKA SMUČANJE	SMUČ. TEK M. NOG.	SMUČ. TEK	SMUČ. TEK	SMUČ. TEK
MAREC	ODBOJKA N. TENIS SAH KEGLJANJE B.	ODBOJKA N. TENIS	ODBOJKA N. TENIS				
APRIL	N. TENIS KEGLJANJE KOSARKA	N. TENIS KEGLJANJE	N. TENIS KEGLJANJE	M. NOG. KROS	KROS	KROS	KROS
MAY	STRELJANJE KOSARKA TENIS BALINANJE TENIS	STRELJANJE	STRELJANJE M. NOG.	M. NOG. V. NOG.			HOJA-KOLE SARJENJE
JUNIJ			M. NOG.	M. NOG. V. NOG. ROKOMET		TENIS	
JULIJ-AVGUST	TENIS			M. NOG.			PLAVANJE
SEPTEMBER	STRELJANJE TENIS BALINANJE	STRELJANJE	STRELJANJE M. NOG.	M. NOG. V. NOG.			KROS
OKTOBER	ODBOJKA KEGLJANJE B. KEGLJANJE N. TENIS	ODBOJKA N. TENIS	ODBOJKA M. NOG. KEGLJANJE N. TENIS	M. NOG. V. NOG.			HOJA-KOLE SARJENJE
NOVEMBER	ODBOJKA SAH KOSARKA	ODBOJKA	ODBOJKA	ROKOMET			PLAVANJE
DECEMBER	N. TENIS POS.	N. TENIS POS.	N. TENIS POS.				

Doseženi rezultati naših športnikov

Na sindikalnih športnih igrah je na občinskih prvenstvih v letu 1988 so naši športniki dosegli naslednje uvrstitve:

SMUČANJE – VSL – ekipno:
moški – 2. mesto
ženske – 1. mesto
starejši člani – 3. mesto
vsekipno – 2. mesto

SMUČANJE – VSL – posamezno:
moški I. – 2. mesto ČATER

ženske III. – 1. mesto JAGAČIČ, 3. mesto GORNIK
ženske II – 2. mesto KOLŠEK

ženske I – 1. mesto KNEZ
starejši člani I – 1. mesto ROM
ŠAH – 1. mesto

NAMIZNI TENIS – ekipno:
moški – 1. mesto

NAMIZNI TENIS – posamezno:
ženske – 1. mesto POD-

BREŽNIK
starejši člani – 2. mesto PREVORŠEK

ODBOJKA
moški – 1. mesto
ženske – 1. mesto
starejši člani – 1. mesto

STRELJANJE – ekipno:
moški – 1. mesto
ženske – 3. mesto
starejši člani – 1. mesto

STRELJANJE – posamezno:
moški – 2. mesto KOBALLE, 3. mesto BRUNŠEK
starejši člani – 2. mesto ZATLER

MALI NOGOMET
IV. liga – 1. mesto INGRAD MEHANIZACIJA

Turizem nas bogati

Slovenija

«Glasilo» izdaja GIP «Ingrad» Celje v nakladi 3000 izvodov. Časnik urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik: Franc Berginc, urednik Janja Romih, tehnični urednik Janja Romih. Prispevke sprejema uredništvo časopisa. Rokopisov in slik ne vračamo. Tisk AERO Celje. Po mnenju Izvršnega sveta SRS, sekretariata, je časnik oproščen davka na promet proizvodov (Št. 421-1/72, z dne 16. 7. 1974).

ARGON		PARADIZ		NATA		MANIŠE		GLAVNO	
INGRA-DOVO GLASILO	KRANJ	KRANJ	NOTRANJI ORGAN / SL. ČEBE-LAR ANTON	INGRA-DOVO GLASILO	TALIJ	INGRA-DOVO GLASILO	REP. JEMEN	REP. JEMEN	REP. JEMEN
INGRA-DOVO GLASILO	TAŠKAR JANA	TAŠKAR JANA	TRAMJATA RAVAN V SPANJILI KIS	INGRA-DOVO GLASILO	1	INGRA-DOVO GLASILO			
FLERE PAVEL	RAZLAG RADO	BEOTIČEK TOMAZNA V CELJU		BE-TAČKO GOVEDO		SLOVENSKI PEVEC JUNKAR			
ENAKA SAMOGL.	IZ RINSKI URALI	SOSS		LJUB. VELE-BLAG.					
SREDIŠČE VRTENJA	ADA NEGRI	RDECI KRIZ	VOJHA ŠIBOHNJA ENAKI CRKI	KISLINA					
POKIRAJI NA V KANADI				INGRA-DOVO GLASILO					
TROPSKI PLAZILCI				AVTOR KRIZANKE ALEKSANDER POROPAT					
				INGRA-DOVO GLASILO					